

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPREČAVANJU KORUPCIJE

Član 1.

U Zakonu o sprečavanju korupcije („Službeni glasnik RS”, broj 35/19), u članu 2. posle tačke 4) dodaje se tačka 4a) koja glasi:

„4a) „javni resurs” je nepokretnost, pokretna stvar i svako drugo dobro koje je u javnoj svojini, odnosno u drugom obliku svojine koje koriste organi Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, javna preduzeća, privredna društva, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač, odnosno član Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave;”

Član 2.

U članu 50. stav 2. menja se i glasi:

„Javni funkcioner ne može da koristi javne resurse za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata, pod čime se posebno podrazumeva korišćenje javnih resursa u svrhu javnog predstavljanja učesnika u izborima i njihovih izbornih programa, pozivanja birača da za njih glasaju na izborima, odnosno da bojkotuju izbore, kao i korišćenje javnih resursa za druge vidove političkih aktivnosti, kao što su rad sa biračima i članstvom, organizovanje i održavanje skupova i promocija, izrada i podela reklamnog materijala, brošura, lifleta i publikacija, političko oglašavanje, istraživanje javnog mnjenja, medijske, marketinške i konsultantske usluge i sprovođenje obuka za stranačke aktivnosti.”

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Javni funkcioner ne može da koristi javne skupove na kojima učestvuje i susrete koje ima u svojstvu javnog funkcionera, za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata, pod čime se posebno podrazumeva korišćenje tih javnih skupova i susreta za javno predstavljanje učesnika u izborima i njihovih izbornih programa, pozivanje birača da za njih glasaju na određenim izborima, odnosno da bojkotuju izbore.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 3.

U članu 103. stav 1. tačka 9) briše se.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Novčanom kaznom od 100.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj javni funkcioner ako vrši funkciju u političkoj stranci, odnosno političkom subjektu i učestvuje u njihovim političkim aktivnostima suprotno članu 50. st. 1, 2, 4. i 5. ovog zakona.”

Dosadašnji st. 2. do 4. postaju st. 3. do 5.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. septembra 2020. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije sadržan je u odredbi člana 97. stav 1. tačka 16. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje organizaciju, nadležnost i rad republičkih organa.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Vlada je obrazovala Radnu grupu za saradnju sa Organizacijom za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) i Kancelarijom za demokratske institucije i ljudska prava (KDILjP) u koordinaciji i praćenju sprovođenja primene preporuka za unapređenje izbornog procesa („Službeni glasnik RS”, broj 62/19) (u daljem tekstu: Radna grupa). Zadatak navedene Radne grupe je da u saradnji sa OEBS i KDILjP koordinira i prati sprovođenje preporuka iz izveštaja misija OEBS/KDILjP o proceni izbora. Radna grupa je izvršila početnu analizu svih preporuka izveštaja misija OEBS/KDILjP u periodu od 2003. do 2017. godine i kao jednu od preporuka koja se ponavlja izdvojila preporuku koja se odnosi na finansiranje izborne kampanje. U Konačnom Izveštaju Misije OEBS/KDILjP-a o proceni sprovođenja izbora (Republika Srbija – Predsednički izbori – 2. april 2017. godine) u tački II – ODVAJANJE FUNKCIONERSKIH AKTIVNOSTI preporuka glasi: „Da bi se učesnicima izbora obezbedile jednake mogućnosti u takmičenju, potrebno je strogo podeliti aktivnosti koje su državničke i one koje su stranačke i pridržavati se te podele.”, dok u tački IX – FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE preporuka glasi: „Odredbe o finansiranju stranaka i izborne kampanje se moraju dodatno poboljšati u skladu s ranijim preporukama OEBS/KDILjP-a u cilju uvođenja strožih propisa i veće transparentnosti.”

Radna grupa je pripremila tekst Inicijative izmena Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije sa ciljem pojačavanja odgovornosti političkih subjekata koje su učesnici izbora kako u smislu korišćenja i raspolaganja javni resursima, odvajanja funkcionerske i političke funkcije, kao i propisivanje prekršaja za javne funkcionere koji koriste javne resurse u izornoj kampanji suprotno zakonu. U izradi teksta Inicijative Radna grupa je dostavila tekst Inicijative nevladinim organizacijama koje se bave izbornim procesom. Konačan tekst Inicijative izmene Zakona urađen je nakon razmatranja sugestija ovih organizacija.

Ministarstvo pravde razmatralo je tekst Inicijative, pa je u potpunosti istu prihvatilo i predložilo Vladi da usvoji predmetne izmene i dopune Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije.

Imajući u vidu da je Narodna skupština usvojila novi Zakon o sprečavanju korupcije, koji zamenjuje Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije, a čija primena počinje od 1. septembra 2020. godine, neophodno je da se i u tom zakonu izvrše izmene i dopune, kao što je predloženo u izmenama i dopunama Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije, koji je još uvek na snazi.

III. OBJAŠNENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije predviđa se da se u članu 2. Zakona o sprečavanju korupcije doda novi pojam „javni resurs”. Pod javnim resursom podrazumeva se nepokretnost, pokretna stvar i svako drugo dobro koje je u javnoj svojini, odnosno u drugom obliku svojine

koje koriste organi Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

Članom 2. Predloga zakona menja se stav 2. u članu 50. Zakona o sprečavanju kopcije, tako što se uvodi zabrana javnim funkcionerima da koriste javne resurse za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata, pod čime se posebno podrazumeva korišćenje javnih resursa u svrhu javnog predstavljanja učesnika u izborima i njihovih izbornih programa, pozivanja birača da za njih glasaju na izborima, odnosno da bojkotuju izbore, kao i korišćenje javnih resursa za druge vidove političkih aktivnosti, kao što su rad sa biračima i članstvom, organizovanje i održavanje skupova i promocija, izrada i podela reklamnog materijala, brošura, lifleta i publikacija, političko oglašavanje, istraživanje javnog mnjenja, medijske, marketinške i konsultantske usluge i sprovođenje obuka za stranačke aktivnosti. Takođe, dodaje se novi stav 5, kojim se propisuje zabrana korišćenja javnih skupova kojima prisustvuje u svojstvu javnog funkcionera za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata, pod čime se posebno podrazumeva korišćenje tih javnih skupova i susreta za javno predstavljanje učesnika u izborima i njihovih izbornih programa, pozivanje birača da za njih glasuju na određenim izborima, odnosno da bojkotuju izbore.

Članom 3. Predloga zakona uvodi se novčana kazna od 100.000 do 150.000 dinara za prekršaje javnog funkcionera ako postupa suprotno odredbama člana 50. Zakona o sprečavanju korupcije, a koji je izmenjen u članu 2. Predloga zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O SPREČAVANJU KORUPCIJE KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 2.

Pojedini pojmovi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) „korupcija” je odnos koji nastaje korišćenjem službenog ili društvenog položaja ili uticaja radi sticanja koristi za sebe ili drugoga;

2) „organ javne vlasti” je organ Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i gradske opštine, ustanova, javno preduzeće i drugo pravno lice čiji je osnivač ili član Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave ili gradska opština;

3) „javni funkcioner” je svako izabrano, postavljeno ili imenovano lice u organu javne vlasti, osim lica koja su predstavnici privatnog kapitala u organu upravljanja privrednog društva koje je organ javne vlasti;

4) „javna funkcija” je funkcija koju vrši javni funkcioner;

4a) „JAVNI RESURS” JE NEPOKRETNOST, POKRETNIA STVAR I SVAKO DRUGO DOBRO KOJE JE U JAVNOJ SVOJINI, ODNOSNO U DRUGOM OBLIKU SVOJINE KOJE KORISTE ORGANI REPUBLIKE SRBIJE, AUTONOMNE POKRAJINE, JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, JAVNA PREDUZEĆA, PRIVREDNA DRUŠTVA, USTANOVE I DRUGE ORGANIZACIJE ČIJI JE OSNIVAČ, ODNOSNO ČLAN REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE;

5) „član porodice” je supružnik ili vanbračni partner, roditelj ili usvojitelj, dete ili usvojenik javnog funkcionera;

6) „povezano lice” je član porodice javnog funkcionera, krvni srodnik javnog funkcionera u pravoj liniji, odnosno u pobočnoj liniji zaključno sa drugim stepenom srodstva, kao i fizičko ili pravno lice koje se prema drugim osnovama i okolnostima može opravdano smatrati interesno povezanim sa javnim funkcionerom;

7) „strateški dokument” označava strategije i akcione planove u oblasti borbe, odnosno sprečavanja korupcije;

8) „politički subjekt” označava politički subjekt u smislu zakona koji uređuje finansiranje političkih aktivnosti;

9) „oblast posebno rizična za nastanak korupcije” je oblast koja je kao takva određena strateškim dokumentom.

Član 50.

Javni funkcioner može da vrši funkciju u političkoj stranci, odnosno političkom subjektu i da učestvuje u njihovim aktivnostima, ako to ne ugrožava vršenje javne funkcije i ako to nije zakonom zabranjeno.

~~Javni funkcioner ne može da koristi javne resurse i skupove na kojima učestvuje i susrete koje ima u svojstvu javnog funkcionera za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata.~~

JAVNI FUNKCIONER NE MOŽE DA KORISTI JAVNE RESURSE ZA PROMOCIJU POLITIČKIH STRANAKA, ODNOSNO POLITIČKIH SUBJEKATA, POD ČIME SE POSEBNO PODRAZUMEVA KORIŠĆENJE JAVNIH RESURSA U SVRHU JAVNOG PREDSTAVLJANJA UČESNIKA U IZBORIMA I NJIHOVIH IZBORNIH PROGRAMA, POZIVANJA BIRAČA DA ZA NJIH GLASAJU NA IZBORIMA, ODNOSNO DA BOJKOTUJU IZBORE, KAO I KORIŠĆENJE JAVNIH RESURSA ZA DRUGE VIDOVE POLITIČKIH AKTIVNOSTI, KAO ŠTO SU RAD SA BIRAČIMA I ČLANSTVOM, ORGANIZOVANJE I ODRŽAVANJE SKUPOVA I PROMOCIJA, IZRADA I PODELA REKLAMNOG MATERIJALA, BROŠURA, LIFLETA I PUBLIKACIJA, POLITIČKO OGLAŠAVANJE, ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA, MEDIJSKE, MARKETINŠKE I KONSULTANTSKE USLUGE I SPROVOĐENJE OBUKA ZA STRANAČKE AKTIVNOSTI.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, javni funkcioner može da koristi javne resurse radi zaštite lične bezbednosti, ukoliko je takva upotreba javnih resursa uređena propisima iz te oblasti ili odlukom službi koje se staraju o bezbednosti javnih funkcionera.

Javni funkcioner je dužan da uvek nedvosmisleno predoči sagovornicima i javnosti da li iznosi stav organa u kojem vrši javnu funkciju ili stav političke stranke, odnosno političkog subjekta.

JAVNI FUNKCIONER NE MOŽE DA KORISTI JAVNE SKUPOVE NA KOJIMA UČESTVUJE I SUSRETE KOJE IMA U SVOJSTVU JAVNOG FUNKCIONERA, ZA PROMOCIJU POLITIČKIH STRANAKA, ODNOSNO POLITIČKIH SUBJEKATA, POD ČIME SE POSEBNO PODRAZUMEVA KORIŠĆENJE TIH JAVNIH SKUPOVA I SUSRETA ZA JAVNO PREDSTAVLJANJE UČESNIKA U IZBORIMA I NJIHOVIH IZBORNIH PROGRAMA, POZIVANJE BIRAČA DA ZA NJIH GLASAJU NA ODREĐENIM IZBORIMA, ODNOSNO DA BOJKOTUJU IZBORE.

Odredba stava 4. ovog člana ne odnosi se na javne funkcionere koji su izabrani neposredno od građana.

Član 103.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj javni funkcioner ako:

- 1) se ne odazove na poziv Agencije (član 37);
- 2) u propisanom roku ne obavesti Agenciju o sumnji u postojanje sukoba interesa koji on ili sa njime povezano lice ima (član 42. stav 1);
- 3) u propisanom roku ne obavesti Agenciju o obavljanju drugog posla ili delatnosti (član 45. stav 1);
- 4) obavlja drugi posao ili delatnost suprotno članu 46. ovog zakona;
- 5) savetuje pravna i fizička lica suprotno članu 47. ovog zakona;
- 6) za vreme vršenja javne funkcije osnuje privredno društvo, odnosno javnu službu ili započne obavljanje samostalne delatnosti (član 48. stav 1);
- 7) za vreme vršenja javne funkcije postane zastupnik ili član organa pravnog lica u privatnoj svojini ili vrši upravljačka prava (član 48. stav 2);
- 8) postane član ili zastupnik udruženja suprotno članu 49. ovog zakona;
- 9) vrši funkciju u političkoj stranci, odnosno političkom subjektu i učestvuje u njihovim političkim aktivnostima suprotno članu 50. ovog zakona;
- 10) ne prenese upravljačka prava u propisanom roku (član 51. stav 1);
- 11) ne dostavi podatke Agenciji u propisanom roku (član 51. stav 2);
- 12) vrši drugu javnu funkciju suprotno članu 56. ovog zakona;
- 13) primi poklon suprotno članu 58. ovog zakona;
- 14) ne preda prigodni ili protokolarni poklon u propisanom roku (član 59. stav 4);
- 15) zadrži u svojinu protokolarni ili prigodni poklon suprotno članu 60. ovog zakona;
- 16) ne obavesti organ javne vlasti o primljenom poklonu na propisan način i u propisanom roku (član 62);
- 17) ne prijavi imovinu i prihod u propisanom roku (čl. 68. i 69).

NOVČANOM KAZNOM OD 100.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ JAVNI FUNKCIONER AKO VRŠI FUNKCIJU U POLITIČKOJ STRANCI, ODNOSNO POLITIČKOM SUBJEKTU I UČESTVUJE U NJIHOVIM POLITIČKIM AKTIVNOSTIMA SUPROTNO ČLANU 50. ST. 1, 2, 4. I 5. OVOG ZAKONA.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 1) ovog člana kazniće se zaposleni i drugi radno angažovani u organu javne vlasti novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 13) i 15) ovog člana kazniće se član porodice javnog funkcionera novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 17) ovog člana kazniće se lice kome je prestala javna funkcija novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo pravde

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije

Draft Law on Amendments and Additions Law on the Prevention of Corruption

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

- /

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

- /

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske

unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

- Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

- /

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.